О Т Ч Е Т

за дейността на дирекция „Надзор на заразните болести” при РЗИ – Велико Търново за II-ро тримесечие на 2024 г.

1. Извършване на систематичен контрол в обектите

1.1. Извършване на проверки в обектите по спазване на противоепидемичния режим.

През тримесечието са извършени 559 проверки, при план 432, като са издадени 19 предписания за спазване на противоепидемичния режим и 10 акта за установени административни нарушения.

2. Провеждане на ефективен епидемиологичен надзор, профилактика и контрол на заразните болести

2.1. Своевременно проучване, регистриране, съобщаване и отчет на заразните болести.

През второ тримесечие на 2024 г. са съобщени, регистрирани и отчетени 294 заразни заболявания (заболеваемост – 145.31 %ооо) за област Велико Търново.

Най-висока заболеваемост през тримесечието е регистрирана в общините:

Елена - 634,12 %ооо;

Златарица - 194,12 %ооо

Сухиндол - 184,42 %ооо

3. Провеждане на ефективен надзор на вътреболничните инфекции и антимикробната резистентност

Отчетите са изготвени и изпратени своевременно. През отчетния период се извърши пробонабиране в обектите подлежащи на контрол на 343 проби за контрол на дезинфекцията (план 130) и 254 проби (план 124) за контрол на стерилизацията.

4. Осигуряване на висок имунизационен обхват при плановите имунизации и реимунизации.

4.1. През второ тримесечие на 2024 г., съгласно писма на МЗ получени на ел. поща, от Централен склад гр. София са получени необходимите количества биопродукти за изпълнение на плана за имунизациите и реимунизациите.

4.3. През отчетния период е издадено 1 Свидетелство за имунизационно състояние.

5. Специфични дейности по надзор на заразните болести.

5.1. Дейности по ерадикация на полиомиелита

- Продължи провеждането на активен ежемесечен епидемиологичен надзор над острите вяли парализи (ОВП) в заведенията за болнична помощ, обслужващи деца до 15 годишна възраст и регистриране на случаите в уеб-базираната система за надзор на ОВП (18 проверки, при план 18).
- Ежеседмично се изпращаше информация в МЗ за наличие или липса на случаи на ОВП.

5.2. Дейности по елиминацията на морбили и вродена рубеола, ограничаване заболяемостта от паротит и рубеола

- Продължи провеждането на надзор на морбили, епидемичен паротит и рубеола чрез ежемесечно регистриране в Информационна система за събиране и анализиране на данни за заболяемостта от морбили, паротит и рубеола в България.

6. Дейности по изпълнение на задачите, произтичащи от национални програми по надзора на заразните болести

6.1. Национален план на Република България за готовност при пандемия и Методическо указание за борба с грипа и острите респираторни заболявания - Продължи проследяването на динамиката на заболяемостта от грип и ОРЗ, чрез **ежеседмично** събиране на данните от практиките определени за сентинелно наблюдение и подаване на информация в информационната система за грип и ОРЗ.

6.2. Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Р България 2021 – 2025 г.

1. В рамките на третия етап на Националната АНТИСПИН кампания под надслов „Помним! Приемаме! Подкрепяме!“, по повод на Международния ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ – 19 май, РЗИ организира и проведе кампания, включваща:

- вечерно бдение със свещи на 19 май (третата неделя на месец май) от 20:00 ч. до 21:00 ч. пред Музикално-драматичен театър „Константин Кисимов“ гр. Велико Търново, съвместно с Община Велико Търново, БМЧК, Градски ученически парламент – Велико Търново, Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“ и МКБППМН;
- втори етап на образователната кампания „Живей активно и отговорно“ - образователни игри на тема „Зная, мога и спортувам редовно“ с ученици от горен курс на обучение от СУ „Бачо Киро“, гр. Павликени на 21 май 2024 г.
- Разпространение на здраво-образователни материали и презервативи по време на реализираните инициативи и на здравни медиатори от областта
  - здраво-образователни материали – 6 заглавия/488 бр.
  - презервативи – 864 бр.
- Медийни изяви – 2 ТВ, 3 радиа и 2 вестника.

2. На 10 май 2024 г, в парк „Марно поле“, Велико Търново се проведе инициативата „Клиника на открито“, в която бяха изследвани 44 лица за носителство на ХИВ, хепатит С и сифилис, и 37 лица – за хепатит В.

3. На 19 юни 2024 г. в град Полски Тръмбеш се проведе инициативата „Клиника на закрито“, в която бяха изследвани 42 лица за носителство на вируса ХИВ, за сифилис и за хепатит В и С.

4. На 26 юни 2024 г. в парк „Дружба“, Велико Търново, по повод на Международния ден за борба със злоупотребата и нелегалния трафик на наркотици беше организирана „Клиника на открито“, в която 37 лица бяха изследвани за носителство на вируса ХИВ, за сифилис, хепатит В и С, и кръвна захар.

5. КАБКИС

➢ За второто тримесечие на 2024 г. в кабинета и по време на организираните инициативи са преминали общо 164 лица, на които са направени изследвания и консултации, както следва:

- ХИВ – 164 бр. изследвания;
- Хепатит В – 146 бр.;
- Хепатит С – 161 бр.;
- Сифилис – 165 бр.;
- Хламидия тр. – 37 бр. (Ig M – 17 бр.; Ig G – 17 бр.; Ig A – 3 бр.).

➢ Разпространение на здраво-образователни материали и презервативи в КАБКИС през второто тримесечие на 2024 г.:

- ЗОМ – 6 заглавия/333 бр.
- Презервативи – 1097 бр.

Общо разпространени ЗОМ по факторите СПИН и СПИ – 821 бр.
Общо разпространени презервативи – 1961 бр.
Общо изработени проби във вирусологичната лаборатория **на РЗИ – 869 бр.**
Възрастов диапазон на изследваните: 17 – 88 години.

6.3.Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Р България за периода 2021 – 2025 г. и Национална програма за превенция и контрол на вирусните хепатити в Република България 2021 - 2025 г.

На 19 юни 2024 г. в град Полски Тръмбеш, РЗИ – Велико Търново със съдействието на Община Полски Тръмбеш и здравните медиатори на общината проведе информационна кампания „Клиника на закрито“ за профилактика на туберкулозата и вирусните хепатити. Кампанията включваше следните инициативи:

➢ Презентация „Туберкулозата“, относно пътищата на заразяване, формите и симптомите на болестта, начините за предпазване и лечение;
➢ Презентация „Вирусни хепатити“, даваща информация за различните видове хепатит - А, В, С, Делта и Е, за общото и различното между тях;
➢ Бързи тестове и изследвания:

- изследване за носителство на вируса ХИВ, за сифилис и за хепатит В и С – 42 лица;
- функционално изследване на дишането (спирометрия) и измерване нивото на въглероден оксид в издишания въздух на настоящи и бивши пушачи;
- измерване на кръвното налягане на всички присъстващи.

➢ Разпространение на здраво-образователни материали – 5 заглавия/210 бр.

7. Дейности по микробиология, вирусология и паразитология:

В лабораториите в дирекция НЗБ бяха извършени изследвания по епидемични, профилактични и диагностични показания, както следва:

Лаборатория “Паразитология” – **2645** брой изследвания: профилактични от детски заведения и по клинични показания от граждани.

Лаборатория "Микробиология" – **2194** брой изследвания на граждани и по епидемиологични причини.
Лаборатория "Вирусология" – 869 брой изследвания.

Лабораториите се представиха отлично на проведения външен контрол за качеството на лабораторната дейност, проведен от НЦЗПБ.

8. Допълнителни дейности.

8.1. Във връзка с писмо изх. № 16-00-25/29.04.2024 г. на заместник – министъра на здравеопазването информирахме ОПЛ на територията на областта за ваксините, за които МЗ е сключило договори и ще се прилагат за извършване на задължителни и целеви имунизации и реимунизации за 2024 - 2026 г.

8.2. Във връзка с нарастващия брой на регистрираните случаи на коклюш в страната до лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ своевременно са изпратени указателни писма, с информация предоставена от Министерство на здравеопазването. Разпоредено е предприемане на действия по своевременно обхващане на децата с пропуски в имунизационния статус по отношение на коклюш; коклюшът да се има предвид в диференциално – диагностичен план при деца и възрастни с продължителна (повече от седмица) пристъпна кашлица, особено ако пристъпите са предимно нощем; съобщаване на случаите на коклюш с бързо известие, съгласно Наредба № 21 от 18 юли 2005 г. за реда за регистрация, съобщаване и отчет на заразните болести. Създаде се организация за пробонабиране и транспортиране на проби за лабораторно изследване на лица, съгласно критериите определени от МЗ.

Във връзка със Заповед № РД-01-318/08.05.2024 г. на министъра на здравеопазването, с която се въвеждат временни противоепидемични мерки на територията на страната поради епидемичното разпространение на коклюш се създаде организация за извършването на имунизации срещу коклюш по желание на бременни жени с документиран период на бременността между 27 и 36 гестационна седмица включително. Със заповед на директора на РЗИ се разкри временен имунизационен кабинет, като ежеседмично се изготвя график на дежурствата на служителите определени да извършват имунизациите. Ежеседмично се изготвя справка до МЗ за регистрираните случаи на коклюш и имунизираните бременни на територията на областта.

8.3. Във връзка с писмо изх. № 16-00-70/06.02.2024 г. от Министерство на здравеопазването и разработеният план – график до 31.05.2024 г. приключи тематичната проверка „Имунизационен обхват с ваксина срещу морбили, паротит и рубеола". Целта на проверката беше да се установят пропуски при провеждане на имунизацията/реимунизацията срещу морбили, паротит и рубеола. Проверката се извърши в амбулатории на общопрактикуващи лекари (ОПЛ), на които РЗИ предоставя ваксини за изпълнение на Имунизационния календар на Република България за извършване на задължителната имунизация/реимунизация срещу морбили, паротит и рубеола.

С наше писмо изх. № 03-68-3/09.02.2024 г. от ОПЛ се изиска информация за децата с пропуски в имунизацията/реимунизацията срещу морбили, паротит и рубеола,

като се посочат и причините за това. Получихме информация от 98 практики на общопрактикуващи лекари.

По предварително изготвен график се организираха съвместни проверки на РЗИ и РЗОК в практиките на общопрактикуващи лекари с отчетен нисък имунизационен обхват (под 95 %) срещу морбили, паротит и рубеола. В периода от 12.02 до 28.02.2024 г. се провериха съвместно 12 практики на ОПЛ на територията на областта, като в хода на проверката се използва и информация предоставена от РЗОК за броя на лицата до 18 г. от съответната пациенска листа. От служители на дирекцията се извършиха и самостоятелни проверки в други 15 ОПЛ практики.

След обобщаване на информацията от проверките и предоставената по електронна поща от ОПЛ се установиха общо 465 деца необхванати с ваксина срещу морбили, паротит и рубеола. От тях 32 са с медицински противопоказания – временни за срок до 3 мес. и освободени от областната специализирана комисия. При 29 деца родителите не са осигурили присъствие за извършване на имунизация/реимунизация, но не са декларирали и отказ от имунизации. 374 деца фигурират в пациентските листи на общопрактикуващите лекари, но трайно пребивават в чужбина. 30 деца са с деклариран отказ на родител за извършване на задължителни имунизации и реимунизации. Спрямо тези родители са предприети административно наказателни мерки: съставени са 6 акта за неосигурено присъствие на дете, при 3 деца административно наказателното производство е в процес на образуване. При извършването на текущия здравен контрол в амбулаториите за първична медицинска помощ ще продължи изясняването на обстоятелствата за не извършените имунизации/реимунизации срещу морбили, паротит и рубеола и при останалите деца, подадени от ОПЛ.

След направена справка в НЗИС, модул ваксини, до който РЗИ има достъп се установи, че за периода на тематичната проверка са извършени имунизации на 140 деца, които са на възраст различна от възрастта за прилагане на ваксината по Имунизационния календар.

8.4. В отчетния период приключи и тематичната проверка „Регистрация и отчитане на необхванатите лица по причини (медицински противопоказания, отказ, други) при изпълнение на Имунизационния календар на Република България за 2023 г. в амбулаториите за първична медицинска помощ и обхващане на подлежащите, отложени по медицински противопоказания по реда на чл. 20, ал. 2 от Наредба № 15 за имунизациите в Република България“ във връзка с Указание за планиране, организиране и отчитане дейността на РЗИ по опазване на общественото здраве през 2024 г. и писмо изх. № 16-01-9/06.03.2024 г. на МЗ. Целта на проверката беше да се установят причините за необхващане на подлежалите през 2023 г. деца на имунизация/реимунизация с шесткомпонентна и пневмококова ваксини по приеми и да се установи в кои случаи подлежащите деца са реално отложени от имунизация, поради диагностицирано заболяване, поради отказ или друга причина. Проверката се проведе в амбулатории на общопрактикуващите лекари (ОПЛ), които имат вписани в регистъра на пациентите си деца, подлежащи на имунизация/реимунизация през 2023 г. с шесткомпонентна и пневмококова ваксини по приеми.

За резултатите от проверката информирахме своевременно МЗ, като обобщените данни са попълнени в три таблици, по образец.

8.5. Във връзка с писмо изх. № 26-00-2975/27.06.2024 г. на заместик – министъра на здравеопазването информирахме всички лечебни заведения на територията на областта, че във връзка с Наредба Н-1 от 2024 г. за условията и реда за провеждане на диагностика, профилактика и контрол на COVID-19, от 1 юли 2024 г. преустановява работа Националната система за борба с COVID-19, както и Единния информационен портал на интернет адрес coronavirus.bg.

8.6. В отчетния период служители на дирекцията взеха участие в следните обучителни курсове и работни срещи:

- Семинар „Ранно предупреждение и реагиране“, гр. София;
- „Въведение в държавната служба“ – специализиран курс на Института за публична администрация – 2 служители;
- „Електронен документ и електронен подпис“ - специализиран курс на Института за публична администрация;
- „Троянски кон и социален инженеринг“ - специализиран курс на Института за публична администрация.

8.7. Изготви се напомнително писмо до лечебните заведения за рисковете от разпространение на малария на територията на страната, предвид настъпващия потенциален маларием сезон и увеличения брой лица пътуващи до рискови държави.

8.8. Изготвени са 6 отговора на сигнали, жалби и запитвания от институции и граждани.

8.9. Издадени са 6 Становища за класификация на отпадъците.

8.10. Проведоха се 4 видео срещи с Министерство на здравеопазването на тема регистрирани заразни заболявания в страна.